

РЕГІОНАЛЬНИЙ ЛАНДШАФТНИЙ ПАРК «ТИЛІГУЛЬСЬКИЙ»

Заповідано 1995 року.
Дирекцію утворено 2001 року.
Площа: 8195,4 га.

Інші природоохоронні статуси:

Водно-болотне угіддя міжнародного значення
«Тилігульський лиман».

Об'єкт Смарагдової мережі UA 0000138,
IBA-територія Tyligul's'kyj lyman UA 092

Ключова територія екологічної мережі.
Одне із семи природних чудес Миколаївської
області.

Адміністративне розташування: Березанський
район Миколаївської області.

Контакти:
57400, вул. Медична, 6,
смт. Березанка,
Березанський р-н,
Миколаївська обл.
веб-сайт: <http://tiligul.org>
e-mail: tyligulpark@gmail.com

Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський» створено рішенням Миколаївської обласної ради від 28.04.1995 № 8 «Про створення регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» на площі 8195,4 га у Березанському районі.

Територія включає лівий берег, з розгалуженою яружно-балковою системою, та акваторію Тилігульського лиману до межі з Одеською областю.

Парк «Тилігульський» оголошено з метою збереження цінних природних комплексів та історико-культурних об'єктів Тилігульського лиману, створення умов для організованого туризму і відпочинку, проведення наукових досліджень, пропаганди екологічних знань.

На території добре збереглася природна рослинність, яка представлена водними угрупованнями, трав'янистими болотами, заселеними луками, солончаками і солонцями, справжніми та кам'янистими степами, деревно-чагарниковими заростями. У районі Ташинської затоки та гирла р. Царега знаходитьться один з найбільших на півдні України цілинних степових масивів. Багата флора узбережжя Тилігульського лиману нараховує приблизно 620 видів судинних рослин.

У складі флористичних комплексів є велика кількість рідкісних та зникаючих видів, занесених до Червоної книги України та Європейського червоного списку: астрагал одеський, дрік скіфський, зозулинець болотний, ковили волосиста, Лессінга, найкрасивіша, українська і шорстка, підсніжник Ельвеза, пізньоцвіт анкарський, тюльпани бузький та Шренка.

Тут зростає багато західнопричорноморських і причорноморських ендемічних видів: астрагали блідий та бузький, пустельниця жорстка, льонок Біберштейна, китятки молдавські, льон лінійнолистий, глід Попова та ін. Вони представляють унікальний вапняковий субкомплекс Одеського флористичного району.

Широкий спектр змін солоності води та рівневого режиму зумовили формування у Тилігульському лимані складних комплексів водних мешканців - від прісноводних до морських. Солоність води коливається в діапазоні від 17,65 до 34,5 проміле.

У лимані відзначено 118 видів мікроводоростей. Зареєстровано 20 таксонів зоопланкtonу, найчисельнішими із них є веслоногі ракоподібні. У різні роки всього було зареєстровано 62 види риб, у т.ч. 8 видів-вселенців. Нині у лимані мешкає не більше 30 представників іхтіофауни. Промислове значення мають бички, атерина, хамса.

Тилігульський лиман вважається одним з найчистіших лиманів Північно-Західного Причорномор'я. Це - найглибший і найпрозоріший лиман Миколаївщини. Він відділений від Чорного моря широким піщаним пересипом та поєднаний з ним штучно створеним каналом.

На піщаних островах та косах з невисокою трав'янистою рослинністю часто гніздяться крячки річковий, рябодзьобий і малий, коловодник звичайний, чоботар, кулик-довгоніг, пісочники морський та малий. Серед заростей очерету, переважно у Ташинській затоці, виводять потомство лиска, крижень, гуска сіра, лебідь-шипун, різні види чапель. У норах та берегових обривах влаштовують гнізда галагазі і сиворакші. Тут можна зустріти майже 280 видів птахів. Загальна чисельність пернатих, що зупиняються на прольоті, іноді досягає 50 тис. особин. Заповідні угіддя підтримують існування понад 40 видів орнітофауни, включених до Червоної книги України та Європейського червоного списку.

Територія заповідного об'єкту має важливе культурне значення. На узбережжі лиману виявлено низку поселень епохи пізньої бронзи, античної доби, черняхівської культури. Лиман здавна використовувався людьми для вилову риби.

Протягом останніх років динамічно розвивається кайтинг. Користується популярністю демонстраційна локація з дегустації морепродуктів - «Устриці Скіфії». Чиста солона вода приваблює любителів пляжно-купального відпочинку.

Атаманська коса
Фото: Олег Деркач

Кліфи лесового берега лиману
Фото: Олег Деркач

Колонія ластівки берегової
Фото: Ігор Моїсєєв

Пташеня чайки
Фото: Ігор Моїсєєв

Гніздо чоботаря. Вид Червоної книги України
Фото: Олег Деркач

Гирло річки Царега

Фото: Марина Романенко

Коса Українська
Фото: Олег Деркач

Назва лиману походить від тюркського Делі Гель - Буйне Озеро.
Фото: Марина Романенко

Лиман під кригою
Фото: Олег Деркач

Ташинський степовий масив – один з найбільших на Миколаївщині
Фото: Олег Деркач

Підсніжник Ельвеза – діз'юнктивний вид на північно-східній межі ареалу,
включений до Червоної книги України

Фото: Олег Деркач

Шафран сітчастий - субсередземноморсько-малоазійський вид.
Включений до Червоної книги України

Фото: Олег Деркач

Водорості лиману
Фото: Олег Деркач

Лебідь-шипун перебуває під охороною міжнародних
природоохороних конвенцій

Фото: Ігор Гержик